

BYABLADET

september 2021

Metartävlingen

Den 15:e augusti var årets metartävling och det deltog nästan 80 stycken under kvällen. Vinnarna av vuxenklassen var Benny Burlin på 5,6 kg, andra plats Emil Andersson på 3,46 kg och tredje plats Robin Tjärnström på 3,22 kg. Vinnarna av barnklassen var Elmer Stenberg på 1,02 kg delad andra plats Ebbe Burlin och Wilmar Tjärnström på 0,97 kg och tredje plats Ester Lundqvist på 0,91 kg. Tack för en mysig kväll hälsar metargruppen!

Cecilia

**SKRÅM
TRÅSK
BYGDEN**

Skråmträskbygdens
Byaförening
www.skramtraskbygden.se

SPF

Den 17/8 kunde ordf. Ellinor Forssell Lindberg välkomna många seniorer till föreningsträff i Skråmträsk Kvarn. Efter god sopplunch med tillbehör, berättade före detta Skråmträskbon Valter Larsson många minnen om personer som bodde i byn när han växte upp. Vi är nog många som inte kände till att det funnits så många hantverkare och småföretagare i byn även "förr i tiden". Vilken berättare Valter är! Träffen avslutades med kaffe och kaka, innan vi gick ut i det vackra vädret.

Kommande aktiviteter:

- Tisdag den 28 september kl. 12.00: Årsmöte för SPF i bönhuset. Smörgåstårter serveras.
- Måndag den 4 oktober kl. 18.00-19.00: Boccian startar i jympahallen.
- Tisdag den 5 oktober kl. 11.30: Lättjympa och läsning startar i bönhuset.
- Måndag den 13 december: Julfest.

Vi kommer dessutom att ha någon föreningsträff under hösten, och återkommer med information om detta genom mail och annonsering på anslagstavlan vid Handlar'n.

VÄL MÖTT PÅ AKTIVITETERNA!

Styrelsen gm Ann-Gerd

Öppna förskolan

Öppna förskolan i Skråmträsk bönhus är uppstartad igen eftersom det nu är många bebisar i Skråmträsk och byarna runt omkring. Träffarna är på onsdagar klockan 09.00. Vid träffarna får barn och vuxna leka och umgås. Fika och kaffe turas föräldrarna om att ta med. Det finns en messenger-grupp för öppna förskolan. Kontakta Caroline Sommerich så bjuder hon in dig till gruppen.

Cecilia

Samfällighetsföreningen

Nu när de allra flesta väl har fått sina två sprutor så planerar styrelsen ett årsmöte. Det blir i Bönhuset den 10 oktober kl.19. Dagordningen kommer att anslås vid Handlarn.

Per-Olov

Elljusspåret

Ett stort antal personer samlades en dag i augusti vid elljusspåret i Bjurfors för att utföra diverse åtgärder. Bl.a. så röjde man bort en del ris m.m. efter spåret. Man tog även bort en del stenar och dessutom fylldes det på med bark längs spåret. Stort tack till alla inblandade som jobbat för att vi ska ha ett bra motionsspår i bygden.

Sten

Emil Öhlund, Fredrik Forsberg, Anders Boman

Lekparken

Arbetet med lekparken vid idrottsplatsen i Bjurfors har nu ingått i ett intensivt arbete. Några hugade arbetare finns där en del kvällar och gör ett omfattande arbete med grävning, planering m.m. Den kvällen jag besökte idrottsplatsen var Fredrik Forsberg, Anders Boman och Emil Öhlund de som jobbade där. Arbetet pågick från aftonen och ända tills mörkret lägrade sig över idrottsplatsen.

Sten

Asfaltering

Vi har fortfarande gott hopp om att den efterlängtade asfalteringen vid affären och vid tankstationen ska bli gjord i höst. Entreprenören väntar besked från länsstyrelsen om tillstånd att köra grus från tåkten i Orrliden, men kommer inget tillstånd snart så hämtas grus från annat håll.

Per-Olov

IFK Bjurfors

Klubben har denna sommar endast ett lag som spelar matcher. Deras resultat har varit varierande, men man har framför allt haft roligt under sina sammankomster. Det finns även ett mycket ungt gäng där man ännu så länge endast tränar, men förhoppningsvis kan man inom en snar framtid även komma att spela matcher.

Sten

Historiskt

Under senare delen av 1800-talet och en bit in på 1900-talet hade bysamfälligheten eller byamännen som man kallades, en rad uppgifter som vi idag är befriade ifrån, tack och lov. Skråmträsk bildade eget fattigvårdsdistrikt, eget barnmorskedistrikt och eget skoldistrikt. Kommunen betalade lönerna men byamännen skulle se till att det fanns husrum, ved och belysning.

År 1906 skickade byamännen följande brev till fattigvårdsnämnden i Skellefteå: *Härmed intygas att änkan Klara Lundmark och Anna Greta Andersdotter äro utan ved och anhålla om hjälp härutinnan.*

J A Brännström (och 12 andra byamän)

Svaret blev inte vad man tänkt sig:

Då det är praxis inom Skellefteå socken att varje by eller rote förser sina fattiga med husrum och vedbrand så skulle det ju blifva en orättvisa gentemot de byar eller roten som villigt fullgöra denna sin skyldighet ifall fattigvårdsstyrelsen skulle ingå på ovannämnde förslag.

Skråmträsk fattigvårdsdistrikt hade också år 1871 en rättslig strid i Kammarkollegiet eftersom man lagt ut 215 kr för 5 fattiga barn som auktionerats ut men fattigvårdsnämnden betalade bara tillbaka 100 kr. Det här var ju bara 3 år efter den stora svälten 1867. De 5 barnen hade sjuka föräldrar och i något fall hade vårdnadshavaren tvingats söka arbete på annan ort. Skråmträsk fattigvårdsdistrikt hade då auktionerat ut barnen och ansåg att man hade skyldighet att göra så. Fattigvårdsnämnden hade invänt att barnen inte funnits med i förteckningen över hjälpbehövande året innan. Skråmträskarna fick rätt i Kammarkollegiet.

Skråmträsk barnmorskedistrikt hade skyldighet att hålla barnmorskan med husrum, vedbrand och lyse. Kostnaderna skulle drivas in av byamännen enligt det så kallade fyrktalet. Varje innevånare i distriktet, som även omfattade Bjurfors och delar av Klutmark, hade ett fyrktal som kommunen bestämt och det bestämde även hur stor kommunalskatt man skulle betala. På en fyrktalslängd från 1895 finns ett stort antal personer från Bjurfors, Valliden m.fl. byar. Årsbudgeten för att hålla barnmorskan med ved, lyse och hyra var då 87 kr.

Även skolan var en angelägenhet för byamännen. I en skrivelse säger Skolrådet i Skellefteå:

Som bekant gäller angående skollokalers anskaffande inom Skellefteå socken för 5 år, räknat från den 18 november år 1900, det beslut, att varje skolrote för sig ska hålla lokaler så väl för folkskolor som mindre folkskolor och småskolor, jämte vedbrand och lyse, så ock vedbrand och husrum för lärare och lärarinnor, vid folkskolor under hela året, och vid de öfriga skolorna under läseterminerna samt att alla kostnader för skollokaler, husrum åt lärare och lärarinnor, ved och lyse, skola, där ej inom rotarna annan öfverenskommelse träffas, utgå efter allmänt fyrktal. I alla skolrotar inom församlingen där egentliga folkskolor finnes, eller under tiden blifva inrättade, hafva de alltså skyldighet att hålla laglige bostadsrum åt sin folkskollärare eller lärarinna, hvilket utgöres af minst 2 rum och kök.

fortsätter på nästa sida

Skråmträsk gamla skola. Foto: Nancy Burlin.

Tydligen hade Skråmträsk inte försett folkskollärarinnan med lokaler som var tillräckligt bra och nu anmodades man strängt att åtgärda det här, annars skulle skolinspektören underkänna folkskolan i Skråmträsk och Skolrådet i Skellefteå kunna gå miste om ett statsbidrag på 466 kr 60 öre. Byamännen var nog också måna om att få behålla folkskolan eftersom det gav en viss status till byn. Småskolor och mindre folkskolor hade säkert lägre status eftersom de kunde ha lärare utan egentlig lärarexamen.

År 1902 var det aktuellt att rusta upp skolan (som då låg där bönhuset nu står) till högre standard. I en skrivelse till Skolrådet så skriver byamännen bl. a.:

I östra lärosalen finnes en kamin placerad i ett hörn utan annan rökgång än att röret från densamma leder under taket till salens mitt och vidare genom väggen och över hela den andra lärosalen till spiseln vilket vi anser vara mycket olämpligt, dels därför att allt damm som samlas ovanpå röret och röken därav stannar i salen varför luften där givetvis blir allt annat än frisk och sund, dels ock att taken på en mycket kort tid blifva nästan svarta vilket äfven nu är förhållandet. Vi vilja därför nu föreslå att i hörnet där kaminen nu står anbringas en nisch med skorsten för 80 kr

En ny kamin passande för skolsal 100 kr

År 1911 kom ett brev från Skolrådet där man bl.a. skriver:

Angående ifrågasatt skolträdgård finnes lämplig plats för en sådan å skoltomten, men vi anse att byamännen som indirekt komma att hava nytta av en sådan, böra upplöja den och skolläraren med barnens tillhjälp sätta den i stånd.

Det framgår inte alltid var gränsen gick mellan byamännens och kommunens skyldigheter men helt klart så ställde kommunen andra krav på sina medborgare än idag.

Per-Olov

Byaloppis

På den sista dagen av juli anordnade Cecilia en byaloppis i Skråmträsk. Det var, precis som tidigare loppisar, ett välbesökt arrangemang. Ett tjugotal hushåll hade försäljning hemma på gården. En nyhet i år var att byaföreningen hade korv- och fikaförsäljning på bönhusgården. Tyvärr så räckte inte 160 korvar till alla hungriga besökare.

Håkan

Återfallsknuttarna

Måndag den 30 augusti gjorde Återfallsknuttarna ännu ett besök på Bjurfors IP. Ett 20-tal ekipage mötte upp och de serverades kaffe med smörgås och kaka. Deltagarna framförde sin stora uppskattning över det goda fikat, som serverades av Ellinor Forssell-Lindberg och Ann-Christine Sjöberg.

Sten

Älgjakten

Jaktklubben har beslutat att organiserad jakt kommer att bedrivas under helgerna 10–12 september och 15–17 oktober. Förutom denna jakt så kan det förekomma att mindre grupper av jägare är ute lite när som helst under hela hösten.

Det anses att älgstammen är större än vad framför allt skogsbruket tål, så Skråmträsk har fått sig tilldelat en målsättning att skjuta 37 älgar, hälften kalvar och hälften vuxna. Dessutom har jaktklubben för första gången i historien beslutat att det får skjutas en årskalv av kronhjort. Ingen vet hur många kronhjortar det finns i byn men bedömningen är att de börjar vara så pass många att det är dags att börja reglera antalet. Alltför många kronhjortar riskerar att vi får barkskador på framförallt granskog.

Per-Olov

Rapport från vattengruppen

Under våren upptäcktes ett problem i kalkfilteranläggningen. En brunn, vars uppgift är att samla ihop vattnet och leda det in i anläggningen, hade spruckit. Dessutom hade vattnet även letat sig nya vägar förbi samma brunn. Det innebär att vattnet under vårfloren inte kunde ledas genom anläggningen utan det mesta gick direkt ut i sjön. Efter kontakt med Länsstyrelsen fick vattengruppen möjlighet att söka extra pengar för att byta ut brunnen i ett LOVA-projekt. I juni beviljades ansökan. Under sommaren har en ny brunn installerats. Det kraftiga regn som kom för några veckor sedan gav möjlighet att testa funktionen på den nya brunnen. Det fungerade fint. Stort tack till er bybor som gjorde bytet möjligt. Dessutom hade vi trevligt under tiden!

Är du intresserad av att vara med i vattengruppen? Kontakta undertecknad.

Vattengruppen genom Elisabeth Berggren

Nyinflyttade

- På Skråmträsk 301 har Maria och Viktor Lund flyttat in tillsammans med sina barn Vidar och Vanja. Maria är 37 år, Viktor 35 år, Vidar 4 år och Vanja 6 månader. Maria är från Skråmträsk men har bott 16 år på Västkusten och Viktor kommer från Göteborg. Maria jobbar som präst i Svenska Kyrkan och börjar i Skellefteå landsförsamling efter föräldraledigheten. Viktor arbetar som stödpedagog på den dagliga verksamheten i Burträsk. Viktor gillar spel och serier och Maria dricker gärna kaffe och pratar samhällsfrågor. Båda är musikintresserade. Vidars intressen är frost, lego och att bada. De hyr huset av Fredrik Lundh.

Cecilia

- Lisa Sahlen, 35 år, har flyttat in på Skråmträsk 228 (F.d. Elof Nilssons) Hon är uppväxt i Krångfors men har nu bott ett tag inne i stan och tycker att det får räcka. Skönt att komma ut på landsbygden igen. En annan orsak att hon sökt sig hit är hästintresse, men hästen är fortfarande inhytt i Djupgroven. Till vardags så arbetar hon heltid med att köra taxi. Att göra huset till åretruntbostad har krävt, och kräver fortsatt, en hel del arbete. Vatten och avlopp är klart men det återstår en hel del invändig renovering.

Per-Olov

EFS Skramträsk

sön 26/9 11.00	Gudstjänst, med barnens bibelutdelning till 4- och 5-åringar. Karin Carlsson.
ons 29/9 13.00	Trivselstund. Ta med fika och, om ni vill, handarbete.
lör 2/10 18.00	Mikaelimöte. Lars o Birgit Lundström. Medtag fika.
sön 3/10 11.00	Mikaelimöte i Ragvaldsträsk. Lars o Birgit Lundström.
sön 10/10 11.00	Mässa. Talare från kyrkan.
ons 13/10 13.00	Onsdagsträff. Lars Jonsson berättar.
sön 24/10 11.00	Gudstjänst. Talare från kyrkan, kollekt till bönhuset.
6 eller 7 nov 11.00	Gudstjänst (ej klart vilken dag)
lör 13/11 18.00	Café. Konsert med Aron Westblad.
sön 21/11 11.00	Gudstjänst. Mats Lindberg.
lör 11/12	Julfest. Karin Carlsson och barngrupper.
lör 25/12 8.00	Julotta. Servering av glögg och pepparkakor.

Inger L

Bönhusbokning

Under en lång tid har bokning av Bönhusföreningens bönhus i Skramträsk gjorts genom att prata med Gerd Lind. Men nu kan man göra bokningen på byaföreningens [hemsida](#). Om man saknar internet eller behöver hjälp med att boka så kan man kontakta Erik Hellgren (070-565 44 62).

Håkan

BYABLADET ges ut av Skramträskbygdens byaförening som verkar för utvecklingen av byarna som ingår i Skramträsk skolområde.

Är du inte redan medlem i Skramträskbygdens Byaförening så kan du betala årsavgiften på **plusgiro 137 65 61-5** eller till **swishnumret 123 149 24 79**.

Årsavgift: 100 kr/person eller 250 kr/familj.

Byabladets redaktion: Håkan Nordmark, Per-Olov Andersson, Cecilia Burlin och Sten Sjöberg.

Utgivningstillfällen: februari, april, juni, september och november.